12/12/2018

Επιμορφωτικό σεμινάριο Ελληνικής Παλαιογραφίας

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Δημητριάδος και Αλμυρού

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΘΕΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΒΟΛΟΥ

Τομέας Έρευνας, Διαχείρισης και Συντήρησης
Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων και Κειμηλίων

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

Ιστορική Βιβλιοθήκη Ζαγοράς, Χειρ. 12, φ. 1r

Δηλώσεις συμμετοχής: *έως* ***30 Δεκεμβρίου*** *2018*

Έναρξη μαθημάτων: 14 Ιανουαρίου 2019

Κάθε **Δευτέρα απόγευμα (18.00 - 20.00)**

στο Πνευματικό Κέντρο Ι. Ν. Αγ. Νεκταρίου Βόλου

(Αντωνοπούλου με Δημάρχου Γεωργιάδου)

Πληροφορίες - δηλώσεις συμμετοχής: acadimia.org / 2421093553

Επιμορφωτικό Σεμινάριο ελληνικής Παλαιογραφίας διοργανώνει η Ακαδημία Θεολογικών σπουδών Βόλου.

Διαβάστε στη συνέχεια αναλυτικές πληροφορίες

Οργάνωση Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών Βόλου-Ερευνητικό Κέντρο,

Τομέας Έρευνας, Διαχείρισης και Συντήρησης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων και Κειμηλίων

Με την υποστήριξη της Ι. Μητροπόλεως Δημητριάδος και Αλμυρού

Διδάσκων Κωνσταντίνος Παλαιολόγος

Δρ Θεολογίας και Ελληνικής Παλαιογραφίας Royal Holloway, University of London

Στόχοι και σκοποί του Σεμιναρίου

Τα μαθήματα απευθύνονται σε όσους επιθυμούν να έλθουν σε άμεση επαφή με γραπτές πηγές της Θεολογίας, Φιλολογίας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας και γενικότερα της χειρόγραφης πολιτιστικής μας παράδοσης.

Στόχος των μαθημάτων είναι η γνωριμία με τον κόσμο του ελληνικού χειρόγραφου βιβλίου από τη Βυζαντινή περίοδο και την Αναγέννηση μέχρι τα μεταβυζαντινά χρόνια. Οι φοιτητές θα γνωρίσουν τον χειρόγραφο κώδικα ως υλικό αντικείμενο και με τη χρήση αντιπροσωπευτικών δειγμάτων, θα εξασκηθούν στην ανάγνωση κειμένων σε μεγαλογράμματη και κυρίως μικρογράμματη γραφή, που παραδίδονται σε ελληνικά χειρόγραφα.Έμφαση δίνεται στην ανάλυση συντομογραφιών και συμπλεγμάτων που χρησιμοποιούσαν οι Βυζαντινοί γραφείς, και γενικότερα σε όλες τις ιδιαιτερότητες που συναντάμε στη χειρόγραφη παράδοση των κειμένων.

Σκοπός των μαθημάτων είναι, με την εξοικείωση στην ανάγνωση και μεταγραφή κειμένων που παραδίδονται σε χειρόγραφους κώδικες από ποικίλους γραφείς σε διαφορετικές περιόδους και γεωγραφικές περιοχές της Ανατολικής Μεσογείου, οι συμμετέχοντες να αποκτήσουν τις γνώσεις και την μεθοδολογία που θα τους επιτρέψει να μελετούν σε βάθος τις γραπτές πηγές στη χειρόγραφη μορφή τους και να προάγουν την έρευνα σε διάφορα επιστημονικά πεδία. Στο πλαίσιο της πρακτικής άσκησης οι σπουδαστές θα προετοιμάσουν υπό την επίβλεψη του διδάσκοντος, κριτική έκδοση ενός σύντομου κειμένου από ομοιότυπα χειρογράφων, κατά προτεραιότητα αυτών που διασώζονται στις ιστορικές βιβλιοθήκες της περιοχής ή στις μονές αρμοδιότητας της Ι. Μητροπόλεως

Δημητριάδος.

Μέθοδοι διδασκαλίας

Διαλέξεις με την αξιοποίηση των εποπτικών μέσων διδασκαλίας (PowerPoint, internet, databases).

Πρακτική εφαρμογή μεθοδολογίας στην μελέτη των αντικειμένων των διαλέξεων (π.χ., Βιβλιογραφικά εργαστήρια, Μεταγραφή και Κριτική των κειμένων, Συντομογραφίες και Συμπλέγματα, Ταυτίζοντας κείμενα και γραφείς, κλπ.) σε ισάριθμα Σεμινάρια με την ενεργή συμμετοχή των σπουδαστών.

Διδασκόμενες ενότητες:

1. Παλαιογραφία, Κωδικολογία, Διπλωματική.

2. Υλικά και όργανα γραφής.

3. Εξέλιξη της ελληνικής γραφής.

4. Μεταγράφοντας ένα κείμενο.

5. Ιδιομορφίες γραφέων και καλλιγραφείων. Αντιγραφή ή υπαγόρευση.

6. Διακόσμηση χειρογράφων.

7. Βιβλιογραφικά εργαστήρια.

8. Σημειώματα (βιβλιογραφικά, κτητορικά, κ.α.).

9. Στάχωση των χειρογράφων κωδίκων.

10. Συστήματα αριθμήσεως.

11. Περιγραφή χειρογράφων.

12. Χρονολόγηση των χειρόγραφων κωδίκων.

13. Λόγιοι και Γραφείς. Αυτόγραφα κείμενα.

14. Παλαιογραφία στην ψηφιακή εποχή.

15. Κριτική έκδοση κειμένων.

Επιλογή Βιβλιογραφίας

C.M. Briquet, *Les filigranes. Dictionnairehistorique des marques du papier dèsleur apparition vers 1282 jusqu’en 1600*

, vol. 1-4, Paris 1907 (repr. Paris 1976)

E. Gamillscheg-D. Harlfinger, *Repertorium der griechischenKopisten, 800-1600*, vol. 1-3 (Vienna, 1981-1997)

H. Hunger, *Ο κόσμος του βυζαντινού βιβλίου. Γραφή και ανάγνωση στο Βυζάντιο* (μτφ. Γ. Βασίλαρος) (Αθήνα, 1995)

K.-S. Lake, *Dated Greek Minuscule Manuscripts to the Year 1200*, vol. 1-10 (Boston, 1934-1945).

P. Maas, *Κριτική των κειμένων* (μτφ.-σχόλια Ν. Χιονίδης) (Αθήνα, 1984)

E. Mioni, *Εισαγωγή στην ελληνική παλαιογραφία* (μτφ. Ν. Παναγιωτάκης) (Αθήνα, 1994)

Γ. Παπάζογλου, *Βυζαντινή βιβλιολογία ή εγχειρίδιον παλαιογραφίας και κωδικολογίας* (Κομοτηνή, 2001)

Α. Σιγάλας, *Ιστορία της ελληνικής γραφής* [Βυζαντινά Κείμενα και Μελέται, 12] (Θεσσαλονίκη, 1974)

M.L. West, *Κριτική των κειμένων και τεχνική των εκδόσεων* (μτφ. Γ.Μ. Παράσογλου) (Αθήνα, 1989)

Διάρκεια Σεμιναρίου

Η διάρκεια του Σεμιναρίου ορίζεται σε τρία ακαδημαϊκά εξάμηνα:

Α΄: 14 Ιανουαρίου έως 20 Μαΐου 2019

Β΄: 16 Σεπτεμβρίου έως 16 Δεκεμβρίου 2019

Γ΄: 13 Ιανουαρίου 2020 έως 18 Μαΐου 2020

Με την ολοκλήρωση του Σεμιναρίου θα δοθεί στους συμμετέχοντες Βεβαίωση Παρακολούθησης. Η Βεβαίωση αυτή πιστοποιεί τη συστηματική παρακολούθηση του επιμορφωτικού Σεμιναρίου, ενώ δεν αποτελεί τίτλο σπουδών.

Δηλώσεις Συμμετοχής

Το Σεμινάριο μπορούν να παρακολουθήσουν:

- Υποψήφιοι διδάκτορες
- Ανεξάρτητοι ερευνητές

- Πτυχιούχοι Φιλολογίας, Θεολογίας, Ιστορίας-Αρχαιολογίας, Αρχειονομίας, Ξεναγοί
- Φοιτητές προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών
- Εκπαιδευτικοί, οι οποίοι ανατρέχουν σε κείμενα της χειρόγραφης παράδοσης (φιλόλογοι, ιστορικοί, θεολόγοι)
- Ιερείς, Στελέχη Ενοριών

Εγγραφές

Οι **δηλώσεις συμμετοχής** συμπληρώνονται και υποβάλλονται **ηλεκτρονικά σε ειδική φόρμα**

Ημερομηνίες υποβολής των δηλώσεων συμμετοχής : **έως 30 Δεκεμβρίου 2018**

Ημερομηνία έναρξης των μαθημάτων : **14 Ιανουαρίου 2019**

Πληροφορίες:

Γραμματεία Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου, κα Βαλίλα Γιαννουτάκη, τηλ. 24210 93553. E-mail:

Τα μαθήματα θα πραγματοποιούνται κάθε **Δευτέρα απόγευμα (18.00 – 20.00)**, στην αίθουσα του **Πνευματικού Κέντρου του Ιερού Ναού Αγίου Νεκταρίου Βόλου** (Αντωνοπούλου 206 με Δημάρχου Γεωργιάδου). Δείτε το χάρτη

Η εγγραφή και η παρακολούθηση του Σεμιναρίου είναι δωρεάν.